

Debrecen 1901
247 01

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGTELENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előzetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 koi. — fill.	Egy évre . . . 16 ker. — fill.		
Fél évre . . . 5 . . . 50 .	Fél évre . . . 8 . . . — .		
Negyed évre . . . 2 . . . 50 .	Negyed évre . . . 4 . . . — .		
Egy óra . . . 1 . . . — .	Egy óra . . . 1 . . . 70 .		
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KROOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többazonos megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

A választások előestéjén.

Még néhány hüvös éjszaka, még néhány dércsipe hajnal és felvirrad a magyar földön a választások napja.

A magyar szavazó polgárok lengő-lobogó zászló erdő alatt indulnak az urnához. Lelkesülten, ragyogó arczal, tiszta lelkiismerettel, a munkáját jól végzet gazdaember nyugodt érzésével, a hazaszeretet emelkedettségével, a magyar függetlenség és szabadság szent eszményeinek nemesítő imádsásával indulnak a választási küzdelembe a mi katonáink, a Kossuth-zászló hívei. A szolgálattól akarjuk megváltani hazánkat; édes magyar földünk valamennyi népét. Attól a szolgálattól mely a barom igájába hajtja a nemes magyart. Az osztrák szolgaság ez, mely annál gyalázatosabb, szégyenletesebb reánk, mert az osztrák a leggyülevészebb népe a világnak. Nem más, mint különféle fajta nyelvű és egymás közt is marakodó lakájok pöffeszkedő, telhetetlen elődi serege.

Az erősmagyar verejtékes homlokát, testét mint légy sereg lepte el az osztrák. Termelésünket ennek potyázzuk el dib dáb módon. Adófilléreinkkel ennek az intézményeit, ennek a ránk szabadított szipolyozóit és börtönőreit hizlaljuk. Fiainkat az ő vezényszavukra tánczoltatják, majd parancsolják a zsarnoki csaták tüzebe, alkalomadtán saját véreink ellen is. Iparunkat, kereskedelmünket az ő silány portékáikkal nyugözik le és kényszerítik a bukásra. Áldott földünknek harmatos terméseit az ő piszkos keze szagattja le. még örvendhet a termelő magyart, ha kegyből morzsákat enged neki a tengődéséhez.

Áldott Kanahánunk a siralom, a nyomoruság völgye ma. Már panaszkodni is alig mer a magyart, mert kiölték lelkéből a régi kurucz büszkeséget, erőt és szabadságvágyat. Sorsában közönyösen megnyugszik a rongyos lelkű magyart, örvend és kész előbbre tolni a zsarnokság sároskereki szekerét, mely nemzetünk legszebbvirágain keresztül gázol, csak a saját verejtékes munkájának gyümölcséből, az ősi vértől öntözött földnek a termésiből dobjanak oda neki legszégyenletesebb alamizsnát, konczot. Mások idegenbe vándorolnak e nyomoruságból, mely emészti az erőt, feketíti a lelkeket. Évenként

annyi magyart pusztul el, szakad el hazájától, hogy a kivándorlások áldozataiban évente veszítünk új és újabb, megdöbbentő mohácsi csatát. A kik itthon maradnak is, azokról is lerongyosodnak a magyar erkölcsök, a magyarság erős panczéljai és hogy sirunkat még el nem hantolták és mint leggyászosabb rabszolga nemzetet nem töröltek a szabad nemzetek sorából, ennek érdeme a Kossuth párt zászlóhordozóit illeti. Ez a párt az, mely a nép lelkéből repült ki, mintegy ősi turulmadár harcziás alakjában. Ennek a pártnak a gyújtó szözata, lankadatlan küzdése, turulmadáros szárnycsattogása az, mely öntudatra ébreszti a gyalázatos szolgaságban is közönyösen megnyugvó lelkeket, mely rivalgó szavával a függetlenség és szabadság zászlaja alá tömöríti a jobbkat, a tisztákat, a magyart faj még meg nem romlott, meg nem vásárolt törzsökös, egyenes hajtásait.

Az élő hit, az örök küzdés ez a párt a magyarság, a magyarország függetlenségéért, régi dicső szabad önállóságáért, melyet nem annyira erőszakkal, mint korcsvéreink alkuja által raboltak el tőlünk. A Kossuth párt ez a turulmadár, mely a verejtékeinken, rablott terméseinken hizott osztrák kétfejű sast szétfogja tépni, hogy szárnyaszegetten csusszék vissza barlangjába.

A magyarok pedig a szabad, a független, az Ausztriától önálló földön emelt főve, ragyogó orczával. a hajlott gerinczüket kiegyenesítve, a föld édes gyümölcssein békésen osztozva fognak sorakozni az áldott, a szeretett magyart király körül. Ez a mi eszményünk ez a mi lángoló törekvésünk, hogy legyen a miénk végre saját földünk, a termés, a vér növelje a mi tulajdon erőnköt és hogy a budavári palotából magyart király országoljon, a független, szabad, önálló magyart nép fölött.

Midőn tehát magyart testvéreim, az őszi nap hajnalán lengő-lobogó zászló erdők tömegével a szavazó urnához indultok, vezéreljen titeket a mi hitünk, a mi szent, hazafias törekvésünk és ne hagyjátok magatokat elesábitatni a kortesektől, akik az osztrákot szolgáló kormánypárt husosfazekából konczokat dobna nektek, sőt szidalmakkal, megtorlással is fenyegetnek titeket.

Ne higyjetek nekik, csak messziről rémitő ez a mumus. Börötökre,

lelketekre, üdvösségetekre, hazánk függetlenségére, magatok és minden véreitek boldogságára történik az alku, mit pillanatnyi haszonért, muló személyi érdekekért elfogadni gyalázatotok, saját romlásotok is volna; hisz a nyomoruság, az osztrák szolgaság átka közös veletek is és a szenvedések alól a méltatlan terhek görnyesztő sulya alól az ámitó kortesek nem szabadíthatnak fel titeket sem; arra csak ez a nemes erő, a Kossuth zászló serege képes, mely hazánk, édes mindnyájunk függetlenségéért, szabadságáért küzd, mig diadalunkat elértük.

Magyart testvérek, hogy tehát emelt fővel, nyugodt lélekkel, ragyogó arczával, a hazáért végezett édes elhatározás nemesítő tudatával léphessetek a szavazó urna elé: — tömörüljétek a Kossuth-zászló lengő-lobogó erdője alá, vessétek meg a husos fazekon dobolt, konczczal kecségető, csábitó hangokat és október második és következő napjain, szóval a választásra kitűzött napon ne maradjon közületek egy se otthon. Tegyétek félre házi dolgaitokat, mert az országos képviselő választás napján az édes hazáért, nemzetünk függetlenségéért fogtok dolgozni, amidőn a Kossuth-párt jelöltjeire szavazatotokat leadjátok. Ez minden igaz magyarnak a legelső, leggyönyörűbb munkája és köteleessége. Fogadját meg tehát minden igaz magyart az édes haza, a sanyargatott, az ezer sebtől vérző árva magyart haza hívó szavát. Varázsoljuk virágos tavasszá a dércsipe őszi választási napot és vigyük diadalra a függetlenség szentelt zászlóját. Ez legyen most a magyartembernek legelső köteleessége.

Ifjabb Móricz Pál.

A debreczeni sertés kereskedelem és tenyésztés válsága.

(Az elrendelt sertés zárlatról. — A zárlat okairól. — És a jövőben elhárítható sertészárlatról.)

Debreczen, szeptember 28.

II.

Silentiumot kapott ismét a debreczeni sertéskereskedelem. A mi, a zárlat tartama alatt üzlet köttetik, az csak olyan ritka; mint az előfának a másodvirágása. Az a gyöngöjárzalag, amelyen sertéskereskedelmünk, hosszú bénasága után, újból menési próbá-

nak volt alávetve — elszakadt és bizonytalan időre a tétlenségbe zuhant.

Menni kis existenciát tesz ez tönkre, Ugy helyben, mint a közelfekvő községekben egész légiója van a kiskereskedőknek, helyesen kupeczeknek, kiknek a debreczeni sertéspiacz adja meg a kenyérkeresetet. De nemcsak a kupeczekre van hátrányos befolyással a kereskedelmi ág beszüntetése, hanem érzi ennek bágyasztó hatását az egész vonalon mindenféle ipari és üzleti vállalat. Az a falusi ember, aki itt a városban eladja sertését, nem me y haza üres kézzel. Valami meglepetést visz haza családtagjainak; szükségleteit, a kapott pénzből, rendszerint itten fedezi, s jó része az eladott sertés árának itt marad, s egyaránt így teszi ezt, a kis mint a nagy gazda. De ha otthon adja el, házában sertéseit, akkor annak bizonyos hányada, Debreczen iparára és kereskedelmére teljesen elveszett. Utolsóként említem a municipium kárát, mert az a legkönnyebben birja veszteséget, melyet vámpénz címén elveszt.

Vessünk egy pillantást azon okokra, a melyek e reánk nézve nagy horderejű zárlatnak az előidézői. Az első sarkalatos ok az, hogy sertésvész konstataáltak egy 60 kilométernyi távolságban fekvő tanyán, habár kevés számú állat között, kevés elhullással, de mégis el kellett rendelni a tanácsnak a zárlatot, mert ilyen ténykedésre utasítja a miniszteri rendelet. A tanács részéről a zárlat elrendelése törvényes intézkedésen alapul, amelyet mi megítélhetünk ugyan, de rajta változtatni nem tudunk.

Azon szerencsétlen miniszteri rendeletben van letéve a hiba, a mely sertésvész fellépése esetén egyenlő intézkedést parancsol egy kis felvidéki tót falunak — ahol talán 20 sertés van összesen — mint Debreczennek. Ezen rendelet szerint, ha egy községben pl. akár Debreczen, akár Mike-Péresen, föllep csak egy udvarban is a sertésvész — a vásárok beszüntetendők. Ez Mike-Péresnek lényegtelen, de Debreczenre nézve, egy elfogadhatatlan föltétel. Ezen miniszteri rendeletnek betegoi ma az összes, sertésenyésztéssel bíró nagyobb városok. Hogy miért nem változtattak ezen, amikor annyi aggodalmat okoz e rendelet a nagyobb városoknak, igazán érthetetlen. Csak nem dictálja reánk ezt is a német? Hiszen, ha már befolyás alatt állunk, a kivételre irányított sertéskereskedelmünkben, és engedelmesskednünk kell a német sikanériáknak és el kell fogadnunk tőlük, az ő előírásait, de talán szabad nekünk, azaz szabad, a m. kir. földművelésügyi miniszternek, a magyar állat egészségügy érdekeiben, olyan rendeleteket kibocsájtani, amelyek az állatorvosszégügy fontos érdekeinek a megóvása mellett, ami helyi viszonyainkhoz alkalmazhatók.

Igaz, hogy megszoktuk már mindenféle rendeletet a földművelésügyi miniszterium állategészségügyi osztályától. Jött már ki onnan halva született rendelet, jött már olyan is, hogy a föld, ez a vén flégma, forgásában egy rövid időre megállt és esodalkozott, de egyikkel sem volt annyi baj, mint ezzel az egy rendelettel. Különös érzékletnek ez irányban a törvényhatóságaink, hogy ez elea meg eddig fel nem szólaltak.

Az állategészségügynek, az állatkereskedelemnek és az ezekkel kapcsolatos ügyeknek a végrehajtása, előbbrevitele, vagy módosításában speciálisan nálunk (kevésbé több másutt) a legnagyobb elfásultság uralkodik. Mindenütt csak éppen annyi történik, amennyit elkerülhetetlenül tenni kell, pedig egy ilyen östermelessel foglalkozó városnak az életében ennek egy kiemelkedő fontos fac-

tornak kellene lennie. Miért van Érsekújvárott internationalis lóvásár? Talán jobban illenék és alkalmasabb hely lenne Debreczen? No, de nem megyek olyan messzire, és nem is akarok az állatkereskedelmünk pangásainak minden tényezőire reá mutatni, csak figyelmet akarok kelteni állatkereskedelmünk irányításában tanúsított alantjáró közömbösségére.

Foglalkozni kívánok még azon módosítással, a melylyel a sertésvész zárlat elkerülhető lenne. Azon ideális állapot — hogy ne legyen sertésvész, irtassék ki, vagy nyomassék el végleg — egyelőre nem fog következni, mivel a sertésvész sajnos ma már meghonosult nálunk. Viszonyaink között ma más segítség nincsen, mint az érvényben levő kormányrendelet kijátszása olyképpen, hogy bárha elő is fog fordulni a betegség e névvel ne legyen megnevezve azaz ne konstatalassék. Kérdés már most hogy éri el ezt a nemes tanács nagyon könnyen. Már körülbelül egy esztendője nem volt sertészárlat; az állam által ide kirendelt és közösen működő két állatorvos egy esztendője nem állapította meg ezt a betegséget, ha lett is volna alkalmá, nem tudom mi okból, talán a közös iroda érdeke ugy kívánta, nem tekintetük ezen a betegségen tulesik. Honnan és miért most e nagy buzgóság, hogy így egyszerre, minden bevezetés nélkül ajtóstul rohannak be és melegeben konstataáltak e betegséget? Valami okának kell lennie ennek a nagy buzgóságnak és ha nyitjara akar jönni a t. tanács ennek a titoknak, öltözködjének fel a t. tanács tagjai pien paradba és járuljanak aláztatos illemmel e nagy stülú commis voyagerök elé, mert így illik, meg kell hajolni előttük, mert ők államiak és felettünk gyakorolható jogaik reánk nézve fantasok és ígérjék meg nekik első sorban, hogy 1. a tanács teljes erőből fogja kiterjeszteni reájuk védő karjait, 2. hogy a tanács továbbra sem fogja megvonni a támogatását. Lesz ennek a kijelentésnek eredménye és ugy hiszem vissza fog térni minden zavartalan medrébe. Volt e törvényhatóságnak o'y állatorvosa, a ki mindig jól felfegta érdekeinket és azok mellett, a legkeményebb tusákat vivta és ez a tisztviselő éppen arról a helyről, a honnan az ejismerest kellett volna kapnia, a leghatalmasabb elbánásban reszesült. Hivatali állása ellen elkövetett egyik merénylet után, a másikat akarják elkövetni, pedig annak sohasem kellett simogatás, ígérgetés, az önmagától nyilatkozott meg és küzdött minden jogtalanság ellen, a mely állategészségügyben a törvényhatóságot érintette.

Steiner Jakab,
állatorvos.

Dr. Pap Zoltán fogadtatása Tisza-Dobon.

(Tisza-dobi levél.)

Szept. 15-én már kora reggel nagy készülődéssel volt elfoglalva Tisza-Dob községe. A leányok virágszedése s örömteljes mosolyai a koszorúk kötése közben. Mindenik felül akarja mulni a másikat abban a mesterségben, hogy az ő koszoruja szebb legyen, mint a másike. Hát a legények? Na ezek aztán büszke paripáik felszereléseit a legnagyobb gondossággal és csinnal készíttik elő. A férfiak közt is nagy az izgatottság járnak-kelnek s szervezkednek, hogy a mai fogadtatás a legszebben sikerüljön. Ugyan mi ez? . . . hiszen Tisza-Dob községe még ilyen fogadtatásra soha sem készült; de ma Kossuth atyánk küldöttje dr.

Pap Zoltán mint a löki választó kerület 48-as képviselő jelöltje jön arra a Tisza-Dobra, mely őt öröm repesve várja.

Végre eljött az óra, hogy indulni kell, a várva-várt követ jelölt elébe s megindul a menet elől a lovasok, s utánnok néhány kocsis virágokkal disztve a dadai ut felé; de mivel még határukon nem látszik, hogy jönne Papp Zoltán, az egész menet pillanatnyi elhatározása után megy addig, míg szeretett jelöltjével nem találkozik s végre Tisza-Dadán túl a T.-Lök felé vezető uton látják a dobiak, hogy a szép nemzeti színű zászlók jelzik a várva-várt érkezését.

És most a lovasok hármassal sorsral felállítva élükön vezetőjükkel ifj. Zákány Imrével s utánnok Porkoláb Károly és id. Varga Károly, mint elfogadók, kocsin s a két csapat találkozik a dadai határon, hol a lovaság két sorba állva lelkes éljenzéssel fogadja a 48-as párti képviselőjelöltet s most a lovasok vezetője ifj. Zákány Imre rövid, de igaz magyaros kifejezéssel mondott beszéddel fogadja Pap Zoltánt, mire egetverő mennydörgésszerű éljen következett s Pap Zoltán meihatottan, de lélekemelő beszéddel felelt s a menet megindult T.-Dadára, hol a nagy tömeg lelkes éljenzéssel fogadta, jelöltjét s míg beszélt a néphez, a t.-dobi lovasok sorfalat állnak körülötte s a szünni nem akaró éljenzés közt végzi szavait, melyre Homolay Gyula, a kerület párt jegyzője gyönyörű beszédet tart, melyre ismét ifj. Zákány Imre felelt s hazaszeretetre uuzdító szavai közt meghívja Pap Zoltánt a tiszta dobi választó polgárok nevében Tisza-Dobra, melyre a lovasok és a többi választók rázendítik a szép dalt, hogy:

Pap Zoltán lesz a követünk,
Érte mindent elkövetünk,
Véle valljuk azt az elvet,
Mit a függetlenség felvett,
Éljen a haza!

A holt-tisza kanyargó ezüst hajjai mellett eléri a dobi határt, hol ismét felzendül a dal, hogy:

Függetlenség aranyvirág,
Hej de régen várunk mi rád,
Kossuth Lajos a véd szentünk,
Pap Zoltán lesz a követünk,
Éljen sokáig!

A határnál idős Varga Károly állítja meg a menetet s szép szavakban üdvözlő a megérkezett jelöltet s kéri, hogy az eddigi szt. mihályi fogatról üljön át a t. dobiak kocsijára s tovább haladva eléri T. Dobot, hol már a község végén hullámzó néptömeg várja s a t.-dobi magyar banda a Kossuth indulóval fogadja s most ifj. Szilágyi János elfogadó beszédet tart, melynek végeztével Varga Juliska a t.-dobi bíró leánya a következő szavak kíséretében koszorut ad át Pap Zoltánnak:

Isten hozta ma körünkbe Kossuth apánk küldöttje,
Azt kívánom segítse meg a magyarok Istene,
Hogy választókerületünk képviselője legyen,
A magyar haza javára sikerrel működhesen.

Semmi se tántorítsa el, maradjon meg elvében,
Felkérem a kerületünk választói nevében
Hogy lehessen büszkeségünk úgy ma mint idők multán.)
Magyar szízzel kiálthassuk. Éljen soká Pap Zoltán!

Tollal leirhatatlan jelent következik most be, hull a virágzapor, szól a Rákóczy induló és a lelkesedő éljenzés, büszke parip-

pák ágszkodása s a rajtúló lovasok határt nem ismerő szilaj lelkesedése nem ügyel arra, hogy lova szüknek nézi ezt a kis világot, de szeretne a felhőkig szállni, hogy a magyarok Istenének hirt vigyen arról függetlenségi képviselő jelölt érkezett. Dobra, nem fél egy sem, hogy nyerge le fordul, hisz valamennyit lóra teremtette az Isten, ilyen bandériummal érnek be T. Dobra, hol a programbeszéd megtartása után Pap Zoltán, T. Dob derék lelkes lelkeséhez tér be kevés pihenőre, honnan a tiszteletére mulatságra a polgári olvasó körbemege, hol Oláh Imre a kör elnöke Szilágyi János jegyzője, Varga János bíró fogadja, a cigány banda a Rákóczi-val fogadja, ifjak legények, leányok, s asszonyok éljenzése közt Pap Zoltán olyan magyar tánczra perdül, amelyet dob lakosága még nem látott, s végre távozásakor B.-Szt.-mihályi kocsi várja, Varga János bíró lélekhez szóló remek beszédben köszöni meg a szíves megjelenését úgy Pap Zoltánnak, mint a szentmihályi derék hazafiaknak. Öröm rivalgó éljenzés közt ül fel a jelölt a büszke négyes szentmihályi fogatra, a suhogó csattanása, mének dobogása hallatszik s eltűnnek az éji homályban a szentmihályi uton.

Szerencse kísérje lépteit! Éljen Pap Zoltán 48-as párti követünk.

Ifj. Zákány Imre,
tiszta-dobi lakos.

Hajdu-Böszörményi levél.

— Saját tudósítónktól. —

(Kortés világ Böszörményben. A vasárnapi programbeszéd s kortés-ebéd. Feljelentés a kormányparti kolompok ellen. Dr. U. Szabó Lajos megítéző véleménye rólunk. Veszett kutya mint kormányparti kortés.)

Mióta H.-Böszörmény fenáll, oly mérvet még sohasem öltött a kortéskedés, mint a milyet az ottani mamulek-párt véghez visz. A „jog, törvény és igazság” hármas jelszavát még úgy sehol fel nem csufolták, mint Böszörményben a neki vadult kortések. Nem is az a czéljük a gróf-párti kolompoknak, hogy nyerjenek; egyedüli törekvésük csak az, hogy elérhessék a választás megsemmisítését. Ezért csapják arczul lépten-nyomon a törvényt, abban a hiszemben, hogy sikerül a mi pártunkat is is magokkal rántani a törvénytelenségekbe; de csalódnak ebbeli számításukban, mert a mi küzdelmünk tiszta, alkotmányos, törvényszerű mineen vonalon; s legfeljebb csak azt érhetik el, hogy a gyengébb lelkűek, eltántorításával megapasztják véleményére a függetlenségi és 48-as párt óriási többségét.

Hajdu-Böszörmény függetlenségi és 48-as érzelmű polgárának önérzete sokkal szilárdabb, semhogy meggyőződését, becsületét eladná pénzért, vagy egy pár liter borért, egy tál husért, a mit úgy dobnak neki, mint valami falánk kutyanak. Forduljatok is el undorral, hajdu testvérek, az emberi és honfiai becsületek ellen irányzott merényletről; maradjatok hűvek magatokhoz, lelkiismeretekhez s a függetlenségi elvek szeplőtlen tiszta zászlajához.

Óriási plakátok hirdetik H.-Böszörményben, hogy „méltóságos gróf Dégenfeld Pál ur”, a szabadelvű párt jelöltje holnap, vasárnap délelőtt tartja meg programbeszédét. Szabad hajdu népfiai: menjetek, hallgassátok meg ő méltóságát; s ha ő méltósága méltónak bizonyul a nem méltóságos, hanem csak egyszerű, de becsü-

letes, igaz lelkű nép képviselőjére a tisztelet elveitek szerint: akkor választátok meg! De menjetek a Kövér Ferencz házána rendezendő kortés ebédre; ne nyaljátok a grófi tányért: meggyőződés és tiszta becsület vezessen benneteket, nem pedig az ember állati tulajdonságának egyik leggyengébbike: a falánkság. Hagyjátok faképnél azokat, kik az ebéd utáni hangulattal akarnak beneteket lépre csalni. Elveket kérjétek, szent eszméket, igaz hazafiságot, a nép odaadó szeretetét, — és ne esőmört és undort okozó zsiros ebédet. Emberek vagytok ti, nem kopók!

Oláh Bálint és társai mai nap folyamán következő feljelentést tették a h.-b.-szörményi rendőrkapitányságnál:

Tekintetes Rendőrkapitányság!

A választások tisztaságát biztosító 1899. évi XV. tez. 3. §-ának 6. pontja értelmében a választás érvénytelen, ha a képviselő általános képviselő választásoknál a választási határidőt kitűző belügyminiszteri rendeletnek a hivatalos lapban való közzé tételétől a választási eljárás befejeztéig a kérdéses választásra jogosult választókat azon czélből, hogy ő reá szavazzanak, vagy más jelöltre ne szavazzanak, vagy hogy a szavazástól tartózkodjanak, eteti vagy itatja, vagy ily cselekményben részes, vagy abba megelőzőleg vagy kifejezetten beleegyezett. A 10. pont értelmében szintén érvénytelen a választás, ha ezt a cselekményt nem a jelölt, hanem más valaki követi el.

A büntető törvénykönyv 186. §-a értelmében pedig „három hónapig terjedhető fogházzal s ötszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, a ki a választás befolyásolása czéljából etet és itat; valamint az is, ki ezen etetést és itatást elfogadja.”

Ezen törvények ellen a legnyiltabb engedetlenséget tanúsítja jelenleg H.-Böszörményben gróf Dégenfeld Pál szabadelvű párti képviselőjelölt ur, valamint az ő megválasztását keresztül vinni akaró párt u. n. „rendező sége.”

Ugyanis „gróf Dégenfeld Pál ur tiszteletére 1901. évi szeptember hó 29. én Kövér Ferencz házána rendezendő ebédre a választókat nyomtatott kártyák szétküldésével csalogatja e névtelenül maradt „rendező sége” s miután ennek az ebédnek ára nincs, tehát ingyen adják, (vagyis potya lesz); miután a meghívásból kitetszőleg kortés czélből, névszerint egróf Dégenfeld Pál ur tiszteletére és érdekében tartatik; miután csakis választók kapnak meghívásokat és pedig nemcsak a gróf Dégenfeld pártiak, hanem olyanok is, kik az ellenpárthoz tartoznak, vagy semlegesek: nyilvánvaló, hogy ez a rendezendő „ebéd” a törvény által tiltott etetés és itatás minden ismertető jelével bir.

S miután bűnös cselekményt követnek el azok, kik „etetnek és itatnak”, de azok is, kik abban részt vesznek; a rendőrségnek kötelessége kinyomozni e bűncselekmény elkövetőit.

Midőn tehát e bűnös visszaélést feljelentettük és pedig egyfelől a választások tisztaságát kimondó törvény iránti tiszteletből, de egyszersmind városunk polgárai jó hírnevének megóvása érdekében is: tisztelettel kérjük a Tekintetes Rendőrkapitányságot:

Miszerint a törvényt lábbal tipró rendezőség tagjainak, valamint e kortés-ebéd bűnös czélből résztvevők kilétét kinyomozni s erről a kir. ügyészséget a megtorló intéz-

kedések megtétele végett sürgősen megkeresni méltóztassék.

Tisztelettel

Oláh Bálint és társai.

Hogy mily hullámokat vert fel a kormányparti kormányparti kortéskedés rut szenvedélye H.-Böszörményben, annak jellemzésére élénk világot vet a következő megtörtént eset.

Dr. U. Szabó Lajos, városi tiszti ügyész (jellemző az is, hogy ez a közhivatalnok ur a legszenvedélyesebb kortese a grófi pártnak) csütörtökön, 1. hó 26-án délben a piacon egy különböző politikai párthoz tartó 7 tagu uri küldöttség közt megjelenvén, több szenvedélyes kifakadás után azt mondta:

„Nem is lehet becsületes ember, a ki függetlenségi párti.”

Mikor a társasság egyik tagja névszerint dr. Kardos Samu debreczeni ügyvéd elvtársunk ez ellen megtette megfelelő észrevételét, dr. U. Szabó Lajos következőleg válaszolt:

„Oda redukálom véleményemet, hogy H.-Böszörményben egy se becsületes ember az, a kifüggetlenségi párti.”

A mai vélemény iránti türelmetlenségnek s a kortés szenvedélynek megmondatlan és hebehurgya nyilvánulása ez a kijelentés, a mit bizonyára röstelni fog később maga dr. U. Szabó Lajos városi tiszti ügyész ur is. Nem lehet komolyan venni ezt a balga beszédet, mely nem minket bélyegez meg, függetlenségiéket, hanem csak azt, aki ilyen kijelentésekre képes magát ragadtatni.

Művelt embertől váratlan az ily rut szenvedély; mit várjunk akkor az alantasabb műveltségű, egyszerű emberektől, ha még egy tiszti ügyész sem tud görcsöt kötni a nyelvére.

Veszett kutya, mint kortés.

Takács János h.-b.-szörményi polgártársunk kis fiát megharapta a veszett kutya s hogy a Pasteur intézetbe felvitesse, a h.-b.-szörményi rendőrkapitánysághoz ment igazságért. Paksi Károly h.-b.-szörményi rendőrkapitány ur tudvalevőleg a legbuzgóbb kormánypártnak, pláne most, mikor az ő legfőbb princípálisának, a főispán urnak kedves kis öcsésének pénzét pocskolják a böszörményi mameluk kortések, érdemeket kíván szerezni a kapitány ur az ő bujtogató gazdája előtt, ki, mint afajta régi jó világból nyakunkon savanyodott Tisza-virág: nemcsak szívesen veszi, de meg is követeli alantasaitól a kormánypart melletti kortéskedést. Paksy Károly rendőrkapitány, mint ügyes kortés, felhasználta tehát kortés eszközknek a veszett kutya harapást s kiállította a hatósági ajánlatot Takács János polgártársunk fia részére, de csak úgy, hogy a kormánypártra feleskette a megrémült apát s Takács János uram, ki eddig jó függetlenségi volt, beteg fiának meggyógyulása érdekében meghozta az apai áldozatot s felcsapott Dégenfeld-párti szavazónak. Így lett Böszörményben kormányparti kortesség még a veszett kutya is.

A második kerületi függetlenségi és 48-as párt pártirodája Piacz utcán Dréher söracsarnok külön helyiségben van. Minden féle felvilágosítás itt nyerhető naponként délután 3 órától este 8 óráig.

NAPI HIREK.

Istentiszteletek.

Holnap vasárnap a következő sorrendben tartatnak meg: Nagytemplomban: Szabó Bertalan s.-lelkész. Kistemplomban: Biró János s.-lelkész. Újtemplomban: Könyves Tóth Kálmán, Ispótytemplomban: Kovács Zsigmond s.-lelkész. Szegényház: Kónya Gábor kitanhallgató.

Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos ösperes tart istentiszteletet.

Thaly Kálmán Debreczenben.

A debreczeni első választókerület rajongva szeretett volt képviselője és jelenleg is képviselőjelöltje, a dicső Rákóczykorszak európai híré és érdemes, tudós buvára, krónikása Dr. Thaly Kálmán, az országos függetlenségi Kossuth-párt hazafias alelnöke ma szombaton délután az esti 6 óras Budapestről érkező gyorsvonattal városunkba érkezik. Felhívjuk tehát elvtársainkat, a rajongva szeretett és becsült Thaly Kálmán minden tisztelőjét, akik lapunkból még a vonat érkezése előtt értesülhettek Thaly Kálmán Debreczenbe érkezéséről, hogy a szíves, minden hivatalos ünnepségtől ment fogadásnál megjelenni szíveskedjenek. — Egyébként Thaly Kálmán megfog jelenni a II-dik kerületbeli függetlenségi választóknak a ma esti 8 órakor, a Dréher-vendéglőben tartandó összejövételén is.

A debreczeni főispán és egy Lipót-kereszt.

Előkelő politikai körökből, a politikai élet egyik kiváló férfiától Debreczent és Hajdumegyét közlő érdeklő hírt vettünk, amely a Tisza-Bánffy kor híres főispánjának, Dégenfeld József gróf bukásának előszele. Egy Lipót-keresztben botlott meg a méltóságos gróf főispán ur lába . . . és bukik! A végzetes Lipót-keresztet eset még a debreczeni polgármester, az agg Simonffy Imre tavalyi jubileumos ünnepélése idejéből származik, a mikor is mindenki a polgármester valami magasabb rendjeles kitüntetését várta. — Amde a rendjel — közmeglepetésre — elmaradt és az ünnepelt férfiúnak csupán a királyi elismerés, a papiroson megírott szükszavu száraz elismerés jutott ki részül. Pedig a jubileum alkalmából Dégenfeld főispán a polgármesteri bokros mameluk érdemek elismerésül „Lipót rend“ adományozása iránt intézett felterjesztést a belügyminiszterhez. Azonban a belügyminiszter leintezte a főispáni előterjesztést, hogy az ajánlott férfiúnak nem

adhatnak ily magas kitüntetés. Ebből Dégenfeld főispán is megérthette volna, hogy bukófelben van a napja; amde — ugylátszik — a Tisza-Bánffy korszak bajnokának eltompultak az érzékei, mert megkoczkáztatta még azt a lépést is, hogy felutazott Budapestre és személyesen kilincselte Széll Kálmán belügyminiszterrel, mert az első kiköszarazás daczára is keresztül akarta hajtani a debreczeni polgármesternek a Lipót-kereszttel való dekorációját. De fel-sült. A belügyminiszter azon határozott kijelentéssel utasította el a Tisza-Bánffy kor kedvelt emberét, hogy az általa kért és ajánlott kitüntetésre nem terjeszti fel a polgármestert. Ez a története annak, hogy a jubileumos polgármester diszmagyarjáról a Lipót-kereszt lemaradt és a száraz hangu el-ösmérő szavakkal kellett megelégednie. Ez a végzet, tehát éppen egy Lipót-keresztben, a telivér osztrák rendjelben botlott meg gróf főispánunk lába, de ki már annyira érzéketlen, hogy még ezt a nem éppen leplezett intést sem értette el és ma is abban a hitben ringatózik, hogy kortes érdemei gyarapításával továbbra is felszinen tarthatja magát; holott kegyvesztését a meg nem adott Lipót keresztre akasztotta fel a belügyminiszter. Tehát mégis elérte a végzet, és a következmények sorrendje szerint az „obsit“ sem fog már sokáig elmaradhatni.

Thaly Kálmán és az udvari lakáj.

A Hazánk-ból vettük ezt az érdekes cikket, a mely a mi szeretett elsőkerületbeli képviselőjelöltünkkel, a tudós Thaly Kálmánnal igen kedvesen foglalkozik. — A királyi palota bevan zárva. Ezt jelenti most a kir. udvarnagyi hivatal és ismételtlen figyelmezteti a közönséget, hogy az építkezések folyamata alatt ne is faradjon fel a királyi palotájának megtekintésére, sőt még kívülről való megtekintéssel se háborgassa a kömvészeket a malterozásban, a tót nap-szamosokat a malterkeverésben. Hogy a királyi palota zárva van, az esztendő nagyrésztében zárva, azt nagyon jól tudjuk még a kir. udvarnagyi hivatal szíves figyelmeztetése nélkül is, hiszen sajnos, nagyon ritkán táruznak fel kapui fejedelmi ura, a magyar király fogadására. Hogy oda a közönséges halandókat be sem bocsátják — legfőlebb Szent István napjának hetében — bizonyítják azt az udvari ünnepek, mikor a publikumot a Szent-Györgyterre szorítják a diszruhás rendőrök. De bizonyítja ezt Thaly Kálmán esete is. A kurucz idők ősz historikusa egy alkalommal bemerészkedett a királyi palota kertjébe s ott elmerengett azon az időközön, mikor még itthon volt a magyar király. Mikor magyarszó hangzott a magyar király házában. Mikor magyar urak sakantyuja pengett a boltives csarnokok marvány koczkáin. Mikor magyar udvarhölgyek vidám kacagása hangzott fel a várnak virágos oldalán. Az öreg tudós merengését megzavarta azonban egy lakáj, a ki éhes cseh nyelven rámondult Thalyra, úgy ahogy az itt magyar fordításában hangzik:

— Ide bejönni nem szabad! Távozzék az ur!

Thaly Kálmánban felforrott a kuruczvér:

— Ejnye azt a Csehországból idesomfordált mindenét annak a meztelen száju nemzetségednek! Tudd meg, hogy én, mint országgyűlési képviselő, a magyar szent koron tagja vagyok. Nekem jussom van itt lenni, de te elhordd magad rögtön előlem csaszlaui hazádba!

A lakáj el is hordta magát, mert bizonyára azt gondolta Thalyról, hogy aki itt is így mer beszélni, az legalább is osztrák főherceg. A budapesti közönség különben már elszólt a kir. palota látogatásától. Elszóltatta az udvari cselédség ridegsége, németisége. Abban az időben is, mikor boldogult Erzsébet királyné ott sétált a budai várkertben s elmélázott a magyar égboltozaton, a főváros szép látképén, a Dunának lefutó habjain: akkor is csak kegyelettel, halgatagon tekintett oda fel hozzá, mert nem akarta a fájdalmas nagyasszony nyugalma zavarni. Ma sem jár oda senki a közönség közül, hogy emlékül egy virágot szakaszson a király kertjéből. S most már elérkeztek az idők, midőn kiadta a kir. udvarnagyi hivatal a parancsot, hogy kívülről sem szabad nézni a magyar király fényes, őszi napfénytől ragyogó ősi palotáját . . .

A II-ik kerület függetlenség választóihoz.

Elvtársi szeretettel és tisztelettel felhívjuk és meghívjuk a debreczeni II-ik választókerületbeli függetlenségi választó polgártársainkat, barátainkat, hogy ma, szombat este a Dréher-söracsarnok éttermi helyiségében minél teljesebb számban jelenjenek meg. A gyülekezés ma szombat este 8 órakor. Hisszük és elvárjuk, hogy elvtársaink tömörülve jelennek meg az értekezletünkön.

A debreczeni első takarékpénztár sérelme.

Lapunk 187-dik számában egy vezércikk jelent meg, mely a hajduböszörményi kormánypart kortes üzelméről szólt. Ezen cikk egyik részében odavetve említés volt téve a «debreczeni első takarékpénztárról» is, hogy onnét a böszörményi kormánypart jelölt 50 ezer koronát vett fel kortes üzelmekre. — A cikknek ezen kitétele félre magyarázásokra adhat alkalmat és noha teljesen jóhiszeműleg ezen előkelő, régi jó hírnevű legnagyobb pénztintézetünket érinteni sem akarva, került bele a cikkbe, midőn a böszörményi kortes üzelmek lepleztettek, így tehát szívesen nyújtunk elégtételt mind magunk, mind a cikk író nevében ezen kiváló intézetünk nagyrebecsült intézőinek. És készségesen, szívesen jelentjük ki ez előkelő pénztintézet féltékenyen őrzött reputációjának érdekében, hogy a cikktől az intézet legcsekélyebb gyanúsítása is távol állott, mert hisz az köztudott és általunk is ösmert dolog, hogy ez az első debreczeni intézet a választási és egyáltalában a politikai harcok és párttusáktól teljesen távol áll, hogy

politikai célra senkinek a világon soha nem szavaztak, nem adtak egy fillér kölcsönt sem. Szívesen és készségesen tesszük ezt a kijelentést, mert midőn a hajdu-böszörményi kortes üzemeket megróttuk, eszünk ágában sem volt, a minthogy nem is lehetett ezen általunk is nagyabecsült intézetet támadni avagy gyanusítani. Egyébként idevonatkozó értesülésünket nem a takarékpénztártól, hanem a hajdu-böszörményi telekkönyvi hatóság nyilvankönyvéből szereztük.

A zsidók után — Széll Kálmán.

Széll Kálmán belügyminiszterhez intézett nyílt levélre az Uj Debreczeni Friss Ujság fenti sokat ígérő czimen egy cikket írt, mely a leghatározottabb helyreigazításokra szorul, mert célja megtéveszteni a gyöngébbeket. A zaftosabb kijelentéseknél pontról-pontra tesszük meg a helyreigazításokat, úgy hisszük, tolmács nélkül megfogják érteni az őszinte magyar szót.

1. Nem igaz, hogy a II-dik kerületben Bakonyi-párt volna. Az az igaz, hogy a II-dik kerületben a függetlenségi pártnak dr. Bakonyi Samu, országos pártunk egyik büszkesége a jelöltje;

2. de az már igaz, hogy a debreczeni zsidó választók nagyobb zöme, kiket eddig a kormány leltárvoksnak tekintett, belátva hol az igaz testvériség, a Kossuth-zászló alatt tömörültek;

3. nem igaz, hogy mi legujabban Széll Kálmánon folytatnánk a „nyílt levelezést”, mi egyszerűen Széll Kálmánnak az itt Debreczenben kutyába sem vett, kettészakított rendeleteit mutattuk fel;

4. ami a bukásunkat illeti, bár nem tudhatjuk, mit forralnak a tulsó soron, nyilatkozhatunk. Ez önökre nem vigasztaló, mert vásárlással, erőszakkal, fenyegetésekkel nem képesek többé hiveinket eltántorítani. Különben is, hogy melyiköknök volt jobb előérzete, arra megfelelünk majd a választás napján;

5. rendkívüli kiadásainkat pedig nem másnak tulajdoníthatják, mint azon üzemeiknek, melyeket szigorúan tilt az 1899 évi XV. törvényezik;

6. nem igaz, hogy a zsidókat elcsábítottuk volna. Sokkal okosabbak, értelmebbek annál. Vallják be, hisz épp ez fá önöknek, nemhogy menekülnének, tőlünk, de napról-napra szilárdabban tömörülnek Kossuth-zászlók alá;

7. nem igaz, sőt vissza is utasítjuk, hogy mi Széll Kálmán miniszterelnöknél alapítanul vádaskodnánk. A miket a nyílt levélben írtunk, azokra bizonyítékaink vannak. Ha nem hiszik: indítsanak ajtópört; de különben is lerántja az üzelmek felől a leplet a vizsgálat;

8. mi a zsidósággal szemben hamis jelszóval nem éltünk, a testvériséget hangsúlyoztattuk és követjük mindig, ha ez önöknél hamis jelszó, végezzék el a pártirodában a saját zsidóikkal;

9. a midőn pedig a fűhöz-fához való

rendszeretlen kapkodást említik, a mit csak is az olyan emberek szoktak elkövetni, a kik inogni érzik lábuk alatt a talajt”, ez a meghatározó leírás úgy tűnik fel előttünk, mint-ha saját sorsukat részelnék és ez a leírás, így értelmezve, az igazságnak meg is felel;

10. a „halvacsorára” visszatérve, csalánbokrétaival hiába kedveskedik a cikkiró, a ki — úgy látszik — nem ösmeri a jelöltünket. A mi jelöltünk a maga tiszteletére vacsorát még nem rendezett; a mi táborunkban nem vezető jelvény semmiféle husosfazék;

11. hogy továbbá a mi pártunk a zsidóság iránt, mily testvériesen érez, talán elég bizonyosság erre jelen jelölésünk is?

12. ferdítve jelentek meg a Papp Elek szavai is. Bocsánat, hogy a kifejezéssel nyomtatásban élünk, de kényszerítve vagyok rá. Az az igazság, hogy Papp Elek a lélek-vásárlókat és kik szavazatokat eladják bélyegezte „leköpésre méltóknak”. Az ilyen gazfi, ha zsidó, ha keresztény, úgy hiszem, hogy ez az ellenpárti vélemény is? . . . megérdemli sorsát;

13. a szavakba kapaszkodásoknál azonban sértőbb, súlyosabb, hogy a kormánypárti kortesek úgy a belsőségen, mint a külsőségen antiszemita kérdést csináltak a Bakonyi jelöléséből, a kik, mert Bakonyi véletlenül zsidó felekezeti, e miatt gyalázzák; de másrészt fenyegetőznek is, hogy ha a zsidók a függetlenségi párttal szavaznak, a zsidókat majd megtanítja a főispán, sőt ha a zsidó jelölt győzni fog, majd lesz még antiszemita világ a városban;

14. hisszük, hogy a Márk-párt kortes irodájában állandóan működő főispán sem fogja bizonyosan a kijelentését megtagadni. Midőn a főúr hirül veszi, hogy ez a zsidó, vagy az a zsidó is függetlenségi zászló alá állott, így fakad ki:

— Hát ennek a zsidónak mi kell?

Ugy-e bizony, hogy a zsidóságnak különös testvéri becsüléséről bizonykodik ez a főúri kijelentés is?

15. a mi a további antiszemita vádaskodást illeti, korántsem higgyék, hogy a zsidók olyan buták, hogy ne tudnák, hogy Istóczy Győző a kormánypártnak volt oszlopos embere, Eötvös Károly pedig a Kossuth zászló alatt pártvezér;

16. az Ugron- és Kossuth-párt közötti különbséggel is tisztában vannak a zsidók, tudják, hogy Ugron-párti volt Ónody, hogy Verhovay is elszakadt a párttól, mely Irányi Dánielt vallotta vezetőjéül;

17. a maszlagolás sem a mi fegyverünk, mert azok tekinthetik maszlagozott ösjószágoknak a zsidóságot, a kik kormánypárti zabon hizott lóhoz, baromhoz hasonlítják ily népes felekezeti választó polgárait és akik ily hegyes zabszemekkel fenyegetik polgártársainkat. Ime épüljetez zsidók a t. lap-társ ti rátok vonatkozó cikkekéből, mely így hangzik:

„Csak maszlagoltassatok magatokat fanatizált zsidó polgártársaim, ha épen sem miáron sem férték a börtönökbe. **A ló is akkor rug ki a hámból, mikor tulon-tul jól tartották zabbal . . . a liberális kormány is**

így bánt veletek, tulon-tul jól laktatok — rugjátok oldalba, hisz — Bakonyi a jelölt.”

Nos, mit szóltok hozzá kormánypárti és nem kormánypárti zsidók, a kormánypárti ujság írja ezt felőletek: „lovak vagyatok, zabon hizlal a kormány titeket?”. Eredeti ötlet ez a zab szemmel való szurkálás;

18. a liberális kormányoknak nem tartozik köszönettel a zsidóság; a szabadelvű reformokat a mi pártunk kezdeményezte és a mi pártunk kitartó támogatása nélkül mai is minden a régiben volna;

19. örvendünk annak a beismerésnek, hogy a város fejei (a főispán és a többiek) azonosok a Márk-párttal; hisz épp ezt írtuk mi is, hogy a jó Király Ferenczet a főispánék ejtették, doblák félre Márk Endre miatt. Akkor tagadták ezt, de most magok is beösmerek, midőn így írnak a Márk párt üzemleit pellengérező „nyílt levelünkre”:

„És sirjatok jajgassatok, gyanusítsatok, izgassatok, sértegetsetek, fanatizáljatok az ellenzékkel: e város fejei, intézői kiérdemelték ezt tölletek”

Jegyezzék meg a polgárok ezt a beösmérést, hogy a Márk párttal azonosítják magokat a város fejei és intézői;

20. abban teljesen igaza van a t. lap-társnak, hogy „rossz idők, rossz csillagok járnak”, de reájok. Ez érthetővé is teszi, hogy ily módfelett elvannak keseredve és hogy ily rendszeretlenül kapkodnak fűhöz-fához, „a mit csak is az olyan emberek szoktak elkövetni, a kik égni érzik lábuk alatt a talajt.”

Csöndes részvét kéretik!!

Papp Laczi nem mozgósít.

Levélbeli értesülés után lapunk pénteki rendkívüli számában „Papp Laczi” mozgósít czimen azt írtuk, hogy a városi italmérő üzlet vezetője Papp László úgy maga, mint ügynökei megindították a korteshadjáratot a főmérnökék jelöltje érdekében. Megjelent nálunk Papp Laczi bátya, kijelentette, ő ugyan sem magát, sem más nem mozgósított. Nem folyik bére a második kerületi hivatalnok és hivatalos korteskedésekben; különben is a III-ik kerületben szavazó és mint ilyen a Szabó Kálmán jelöltségét pártolja. Ezen nyílt és határozott kijelentést szívesen vesszük tudomásul Papp László urtól.

Nyilatkozat.

Fischer Vilmos ur, kinek a Dégenfeld-terén van pipaelárusító sátra, bentjárt szerkesztőségünkben és annak a kijelentésére kért fel bennünket, hogy igaz ugyan, hogy vele beszélgetett egyik délelőtt Aczél Géza városi főmérnök ur. Őt azonban nem kapacitálta, hogy kire szavazzon, vagy ne szavazzon. Üzleti dolgokról értekeztek. — Fischer Vilmos ezen kijelentését közöljük, mert lapunk írta meg, megbízható helyről vett értesülés után, hogy Aczél Géza kortes körútjában Fischer Vilmost is mevlátogatta és kapacitálta volna. Tudomásul vesszük; mert maradt fent ugyanis elég a főmérnök rovásán.

Kérelem.

Mindazok, kik magukat nálam borsajtó vételre előjegyezték, szíveskedjenek az átvétel iránt e hó 30-ig intézkedni, minthogy azon túl nem reflektálónak tekintetnek. Debreczeni Vasöntöde és géplakosság. Julow Lajos.

Vásároljunk

Kardos László vászon áruházában Kossuth-u. 9. a hol már éppen 70 év óta a közönség érdeke előnyre van első helyen szem előtt tartva. Csakis elsőrendű árut szolgáltatnak határozott ár mellett és ha véletlenül hiba fordul elő, akkor az árut becserelik vagy visszadják a pénzt. Az őszi és téli idényre megérkeztek a legjobb kiválasztott nagymennyiségű áruk, melyeknek megtekintésére fenti czégg tisztelettel meghívja a n. é. közönséget.

A sorsjegyvásárló közönség figyelmébe.

A magy. kir. osztálysorsjáték tegnapi húzásán a 30.000 koronás nyereményi a 73.046 számú sorsjegy nyerte meg. Ez a sorsjegy Munk Gábor főelárusítótól Budapest. Váci-ut. 6. való, hol az V. húzásnál a 100.000 koronás főnyereményt a 68.361 számú sorsjeggyel szintén megnyerték.

A moszkvai

„Popoff” és „Karaván” tea behozatali társaságok idei termésű teái már beérkeztek, s a legfinomabb minőségben kaphatók: Kontsek Géza fűszer- és csémege kereskedésében Debreczen, Kossuth-utca.

Ilyés Bálint.*)

Az öreg egyszer a t. Ház folyosóján beszélgetett egy fiatal honatyával. A szabadságharczról volt szó s a fiatal képviselő Ilyés Bálint állításait czafolgatta.

— Öregem te akkor tizenhárom éves voltál!

— És hadnagya voltam a szabad vadászoknak, Szentanuja a vérengzéseknek, a honvédek hősie-ségének.

A fiatal honatyja elpirult s kissé restelkedve adta meg az elégtételt:

— Te voltál mindkört a leghősebb. Tizenhárom éves és hadnagy.

Mert lelkes magyar ember ám Ilyés Bálint. Mint fiatal gyermek derekasan részt vett a magyar nemzet legendaszerű harcában. Ott hagyta a szülői házat, eltűnt hazulról. És a bömbölő ágyuk, a sűrű füstfellegek között a gyermek nem fakadt sírásra, mint hős tünt ki es így lett belőle hadnagy. De mégis sirt egyszer ez a gyermek. Augusztus tizenharmadikán mikor a világsí fegyverletétel a magyart kontalaná tette.

Valósággal becézgetik a becézgetik a parlamentben. Mindenki igyekszik a kedvébe járni s nincs az öregnek egyetlen rossz embere sem. A biharmagyei Bárand kerületet képviselte legutóbb s ott lép fel most is függetlenségi programmal. Választói politikai megkülönböztetés miatt két részre szakadtak legutóbb, de megválasztása talán mégis egyhangú lesz.

Szorgalmas óda költő. Alig van hazafias ünnep, ahol ne az öreg ódáját szavalják. Legtöbbször ő maga adja elő. Ilyenkor fekete diszmagyazba öltözik ősz fején félre csapja kucsmáját s szemé a messzeségbe révedez, a multban. S fiatal vidám hadnagnak képzel ismét magát. Csupa tűz az előadása, a hangja meg mint egy csengő

*) A Nagyváradiól vettük át Kossuth-párti kedves képviselőnk, és költőnk, Ilyés Bálintól írott ezen meleghangú cikket.

harang bejárja a térség minden zugát s beférkőzik minden hallgató szívébe. Nyáron Nagyszalonán szavalt egy alkalmi ódát a Kossuth-szobor leleplezési ünnepén. Ekkor jegyezte meg egy néném asszony:

— E már jól szavaz. Be jó komédiás lett volna az eszemadta!

Mert hát a jó nép szegény Kovács Gyulát is komédiásnak tartotta és rokon komédiásnak tartanak mindenkit, aki az emelvényre lép, akár csepüt rág, akár a publikum szívéhez szól, vagy érzékeny szindarabokban játsza a hőszerelemest. Mikor elmondták Ilyésnek a néném asszony kritikáját, ennyi volt rá a válasza:

— Ebadta! Hát komédia az én ódám? Alattomban azonban mégis mosolygott az öreg s hízelt neki, hogy tetszett a költeménye.

Mint politikus kitart a függetlenségi eszmék mellett. Szerinte nem is lehet jó magyar, a ki a 67-es alapnak hiva. Mikor egy-egy javaslat, mely ellenkezik a függetlenségi párt céljaival, keresztül megy az országgyűlésen, rendszeren az rá az Ilyés Bálint véleménye:

— Így árulják el a hazát!

A nejjogok kiterjesztésén töri mindig az ősz fejét s ha egy terve hajótörést szenved, papírt, pennát vesz az öreg s összeszidja versben a hazaárulókat. Mégis menyire szeretik.

A szidásáért elárasztják a honatyatársai meleg szeretetükkel. A kormányparti oldalán is gyakran csitítják, ha egy egy dörgedelmes beszédben ki kel ellenük, szeretettel sugják át a szélső baloldalra:

— Ne haragudj Bálint bátyám, Árt az egészségednek.

Mert az ő haragja, másnak igazán nem szokott és nem akar ártani.

Calliope.

Nyiltér.

A legjobb és legerészségesebb
üditő-ital,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognaccal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű vegyületet ad: a

MATTONI-FELD
GISSHÜBLER
legnagyobb érvényes
SÁVANYU-KÜD

oltja a szomjat, hűsít és felfrissít egyaránt. A legjobb szor a nyári hőség tikkasztó hatása ellen.

Meghívás.

A Szabó Kálmán párt
holnap, azaz vasárnap este 7 órakor az Angol királyi szálloda éttermében

értekezletet

tart. Az ezt követő társas vacsorán egy teríték ára **2 korona**. Kérjük párthiveinknek szíves megjelenését.

Zádor Lajos
Dr. Király Ferencz
Rickl Antal

Pálfy Gábor
Horváth István
Kardos László

Simonffy István
elnökök.

Látványosság a megnyílt

Keleti áruház

Piacz-utca 19. (Ranunkel ház). Nagy raktár valódi **perzsa** és **smyrna szőnyegekből**. Meglepő olcsó árak. Török himzett párna. **Csak míg a készlet tart.** Közvetlen behozatal.

Színház után

mindenkor friss vacsora
— kapható —

a Bika szálloda éttermében.

Különös figyelembe ajánlandó a
2 koronás vacsora.

Kardos László áruházában

Kossuth-utca 9. szám.

az őszi és téli idényre megérkeztek a sok hasznos, érdekes és szép árucikkek, u. m.:

Szintartó **barchentek, flanellek, flanel takarók, ágyterítők, függönyök, paplanok, madráczok, diványtakarók, szőnyegek, kocsí és lópokróczok, butorszövetek, linoleum és lábtörők.**

Valódi **szepeességi áruk, asztalneműk, törülközők, zsebkendők, vásznak, legjobb faj chifonok, férfi, női és gyermek készfehérneműk, flanel, posztó és selyem alsó szoknyák**

nagy választékban.

Ebesi ártézi víz a legjobb legérsz-segesebb üditő ital. Kapható minden fűszer üzletben, kávéházak és vendéglőkben. Főraktár: Piacz-u. 7. sz.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajduságpedró” használata által. Egy doboz 40 fillér. Kapható Debreczenben **Toth Béla** gyógyszer-tárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Czirok szakált bármily mennyiségben a legmagasabb árban veszek. Czim a kiadóhivatalban.

Fényes Mór Debreczen

uri szabó

Piacz, megyeház épület.

Angol Modellek.

Hazai, angol és francia Divatszövetek raktára.

Őszi és téli idényre

bámulatos szép

LEGUJABB és
LEGMODERNEBB
szövetek érkeztek,

amelyek megrendeléseknél precise az utolsó angol divatlapok szerint dolgoztatnak fel.

Miután az utazás megszűnt, főtörekvés sem lesz a helybeli urakat arról meggyőzni, hogy mindent elkövettem arra nézve, hogy egy a szabásban, mint a szövetekben még a legmesszebb menő ízlést is teljesen kitudom elégiteni.

Szövegetemet bárki is, minden kötelesség nélkül nálam megtekintheti.

Méltóztassék erről meggyőződést szerezni s engem nagybecsű rendeléseikkel megtisztelni.

Fényes Mór Debreczen,

uri szabó

Piacz, megyeház épület.

Van szerencsénk a n. é.- közönséget értesíteni, hogy raktárunk

női divat osztályát

az őszi-téli idényre a legujabb

 Színes és fekete selyem
 Gyapju női ruhaszövet
 Flanell, mosó velenz
 Téli kendő, sál
 Ruhadíszek és bélésárukkal

dusan felszereltük.

A Kunz József és Társa cégétől átvett árukat pedig

rendkívüli jutányos áron

árusítjuk ki.

Kiváló tisztelettel

Donogán és Somossy

Kunz József és társa utódai.

Haszonbérlet.

Vértes község határában 445 magyar holdnyi ligeti homok földből, a község alatt 9 1/2 hold fekete földből és 9 hold belsőségből [szántó és kert] álló, szép tágas uri lakkal felszerelt birtok, zárt ajánlat útján 1901. nov. 1-től számítandó 6 évre haszonbérbe adatik.

A zárt ajánlatok 500 korona bánatpénzzel 1901. okt. 1-ig a debreczeni első takarékpénztárnál Lovász János titkár kezeihez teendők le.

Sok pénzt

1000 koronáig havonta kereshetnek (esetleg mellékeresetként) szolid, becsületes uton bármily társadalmi állásu emberek. Bővebb értesítést ad „Reell 149” sz. alatt a hirdetési iroda E. Kristoffik Insbruck Postfach 36.

Kiadó

nagy garcon lakás

külön udvarral, fáskamara padlás és pincze helyiséggel, esetleg 2 lakásnak is beosztható. Értekezhetni Hajó u. 2. sz. Molnár Albert tulajdonossal.

Süket ön?

Uj találmányunkkal a sükettség és néhez hallás minden nem gyógyítható: süketen szülöttek gyógyíthatatlanok. Fülzugas azonnal megszűnik. Irjátok le eseteteket? Díjmentes megvizsgálás és felvilágosítás. Mindenki csekély költségből otthon gyógyíthatja magát. Internationale Ohrenheilanstalt, 596 La Salle Ave, Chicago, Ill.

Akar ön sok pénzt keresni?

Havonként 1000 korona is kereshető könnyen, kockázat nélkül, becsületes uton. Irja meg címét G. 51. sz. a.

Andas Amancen Bureau des „Merkur“ Nürnberg Mendelstrasse 23.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL

orvosi kitünőségek által mint dr. Braun tanár, udv. tanácsos, dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag dr. Krafft-Ebin tanár, udv. tan., dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig Moorhg tanár, dr. Nuesser tanár udv. tan., dr. Schauta tanár, dr. Wofeinlechner tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánltatik.

Gyöngék és lábbadozóknak.
Kitüntetések: XI. orvosi congressus Róma 1894. congressus Nápoly 1894. Kiállítás Venedig 1894. Kiel 1894. Amsterdam 1894. Berlin 1895. Páris 1895. Quebec 1896. Turin 1898. Quebec 1897. Canea 1900. Nápoly 1900. Páris 1900.

Több mint 1000 orvosi elismervény.

Ezen kitünő, újra élesztő szer kiváló ize miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vétetik. Uvegekben 1/2 liter á K 2.40, 1 liter á K 4.40 árusittatik minden gyógyszerárban.

Serravallo gyógyszerár Triesztben.

ŐSZI

öltönyök tisztítása

kifogástalanul

Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító intézetében eszközöltetik.

Debreczen, Széchenyi-u. 42 sz.

Uj női és gyermek kalap divatterem.

Van szerencsém a t. hölgyek szives tudomására juttatni, hogy a helybeli piacon **Fő-utca 42 sz.** (Biederman palota I. em.)

női és gyermekkalap divattermet nyitottam.

Tanulmányaimat a külföld legelőkelőbb forrásaiból merítettem, modeljeimet Páris és Bécs elsőrangú helyein szereztem be, úgy hogy a legmagasabb igényeket kielégíthetni képes vagyok.

Mintakalapokat kívánatra házhoz is szállítok.

Magamat nagybecsű kegyeibe ajánlva, vagyok

mély tisztelettel

PROPPER ILONA

Fő-utca 42 sz. Biedermann
palota I. em.

Steier Gyula

férfi szabó

Széchenyi-u. I. a Kuncz céggel szemben.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy az **őszi és téli idényre**

bel és külföldi szöveteim

megérkeztek, melynél fogva abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy az igen tisztelt vevőimet finom árakkal igen szolid árak mellett a legutolsó divat szerint szolgálhatom ki és egyttal van szerencsém a mult idényről maradt áruimat ajánlani, miután azokból mélyen leszállított árak mellett készítek **férfi, fiú és gyermek** öltönyöket.

Szives pártolást kérve

tisztelettel

Steier Gyula

férfi szabó.

Jencs-féle
Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártalmatlan, és biztos szer szerep, pattanások, májfájdok, hűrtarka (Miteser) és más bőrfoltok ellen. Megóvja a bőrt a megrepedéstől; megszünteti az arc és kez vörösségét. Rendszeres használatra, a ráncos arczbőrt simává, idővé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idezi elő az arczbőr fényességét. **Ára 1 korona.**

A hozzávaló Narancsvirág-Poufiro doboza **1 korona.** Kapható:

Jencs Vilmos
„Szt. János” gyógyszerárában
Budapest, II., Széna-tér.
Főraktár: Dr. EGGER „Nádor” gyógyszerárában
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Meghívás A debreczeni termény és áruraktár részvény társaság 1901. szeptember 29-én, d. e. 10 órakor a városháza nagytanács termében tartandó XIV-ik évi rendes közgyűlésére.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. Határozat hozatal a lefolyt 1900—1901. évi üzleti év zárszámadása és a felmentvény megadása tárgyában.
3. Határozat hozatal a nyereség felosztása és az osztalék megállapításra nézve.
4. A sorrend szerint kilépő két igazgatósági tag helyének választás utján való betöltése.

Debreczen, 1901. aug. 15.

Az igazgatóság.

Jegyzet. A közgyűlésen résztvenni szándékozó részvényes köteles részvényeit a közgyűlés előtt legalább 1 nappal a társaság pénztáránál, a debreczeni első takarékpénztárnál, vagy a debreczeni ipar- és kereskedelmi banknál — térítvény és igazoló-jegy kiszolgáltatása ellenében — letenni. A zárszámadások 8 nappal a közgyűlés előtt a társaság hivatalos helyiségében a részvényesek rendelkezésére állanak.

A háziasszonyok figyelmébe!

**Herz Ármin fiai
BUDAPEST**

stearingyertya és szappangyár

ajánlják kitünő minőségű

I-ső rendű **„LINA”** stearingyertya,
II-od rendű **„GLORIA”** gyertya,
szinszappan, „Lina”, Elain-, Eschweger-
és mázolószappan gyártmányukat

Jobb és olcsóbb az osztrák gyártmánynál!

Uj hazai ipar!

Támogassuk a honi ipart!

Gyümölcs és szőlő bor készítő gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel s nyomó szabályozóval. **A munka képesség 20 % nagyobb, mint bármely más sajtónál**

**Hydraulikus sajtók,
Szőlő és gyümölcs zúzó**

és bogyo morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, **gyümölcsvágó és hámozó gépek**, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „Syphonia” gyümölcs és szőlővessző permetezők, gyártatnak és szállítanak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. és kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntőde és gőzhámor.
BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 450 arany, ezüst és bronz éremmel.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontárusítók felvételnek.

